

B.Com. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination**March/April-2022 (NEW COURSE)****Management Accounting - 1(Dse-3)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ જુનાગઢ લિ. ના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

(૨૦)

જવાબદારી	31-3-20 રૂ.	31-3-21 રૂ.	મિલકતો	31-3-20 રૂ.	31-3-21 રૂ.
ઈક્વિટી શેરમુડી	60,000	80,000	જમીન-મકાન (પડતર કિંમત)	23,200	36,000
નફા નુકશાન ખાતુ	22,400	30,720	ફર્નિચર (પડતર કિંમત)	12,800	8,800
પરચુરણ લેણદારો	80,000	88,800	મોટર વાહનો (પડતર કિંમત)	16,000	32,800
દેવી હુંડીઓ	16,000	15,200	રોકાણો (લાંબા ગાળાના)	52,080	33,280
એકત્રિત ધસારો:			સ્ટોક	50,000	78,080
જમીન મકાન	9,600	7,200	દેવાદારો	31,920	27,280
ફર્નિચર	4,800	4,480	રોકડ અને બેંક	14,000	18,960
મોટર વાહનો	7,200	13,600	શેર બહાર પાડવાનો ખર્ચ	-	4,800
	2,00,000	2,40,000		2,00,000	2,40,000

વધારાની માહિતી:-

1. મકાન કે જેની પડતર કિંમત રૂ. 15,200, જેના પર એકત્રિત ધસારો રૂ. 6,400 છે તે રૂ. 20,000 માં વેચેલ છે.
2. વર્ષ દરમિયાન કોઈ ફર્નિચર ખરીદવામાં આવ્યું ન હતું, આમ છતાં કેટલોક ફર્નિચર જેના પર એકત્રિત ધસારો રૂ. 800 છે તે રૂ. 2,000 માં વેચેલ હતું.
3. રોકાણો પડતર કિંમતે ચોપડે નોંધવામાં આવે છે. વર્ષ દરમિયાન કેટલાક રોકાણો નકામા જણાતા તે માંડી વાળવામાં આવ્યા હતા.
4. વર્ષ દરમિયાન શેર બહાર પાડવાના ખર્ચ પૈકી 1/3 ભાગ માંડી વાળવામાં આવ્યો હતો.

ઉપરની વિગતો પરથી કાર્યશીલ મુડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક, ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક અને જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ સોરઠ લિ. ના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

જવાબદારી	31-3-20 રૂ.	31-3-21 રૂ.	મિલકતો	31-3-20 રૂ.	31-3-21 રૂ.
ઈક્વિટી શેરમુડી દરેક રૂ. 10 નો એક એવા	5,00,000	7,50,000	કાયમિ મિલકતો	6,50,000	11,15,000
સામાન્ય અનામત	3,00,000	1,00,000	સ્ટોક	55,000	75,000
નફા નુકશાન ખાતુ	1,00,000	1,10,000	રોકાણો	1,20,000	1,05,000
10%ના ડિબેન્ચર	-	2,50,000	પરચુરણ દેવાદારો	2,75,000	1,80,000
પરચુરણ લેણદારો	2,25,000	2,55,000	હાથ પર રોકડ	60,000	45,000
કરવેરા જોગવાઈ	75,000	85,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	40,000	30,000
	12,00,000	15,50,000		12,00,000	15,50,000

વધારાની માહિતિ:

1. તા. 1-4-2020 ના રોજ સામાન્ય અનામતને મુડીકૃત કરીને દરેક બે ઇક્વિટી શેર દીઠ એક ઇક્વિટી શેર લેખે બોનસ શેર આપવામાં આવ્યા હતા.
2. વર્ષ દરમિયાન રૂ. 70,000 નો આવક વેરો ચુકવવામાં આવ્યો હતો.
3. વર્ષ દરમિયાન રૂ. 45,000 વચગાળાનું ડિવિડન્ડ ચુકવવામાં આવ્યું હતું.
4. કાયમિ મિલકતો પર રૂ. 25,000 ધસારો ગણેલો છે.
5. રૂ. 25,000 ની પડતર કિંમત ના રોકાણો રૂ. 5,000 ના નફાથી વેંચ્યા હતા અને નફો નુકશાન ખાતે જમા કર્યો હતો.

ઉપરની વિગતો પરથી કાર્યશીલ મુડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક, ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક અને જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૨ ચેતના લિ. ના તા. 31-03-2020 અને તા. 31-03-2021 ના રોજના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે. જેના આધારે (૨૦) હિસાબી ધોરણ ૩ મુજબ રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

જવાબદારી	31-3-20 રૂ.	31-3-21 રૂ.	મિલકતો	31-3-20 રૂ.	31-3-21 રૂ.
શેર મુડી	25,00,000	30,00,000	સ્થિર મિલકતો		
મુડી અનામત	-	50,000	પડતર કિંમતે	45,00,000	50,00,000
સામાન્ય અનામત	10,00,000	12,00,000	રોકાણો	7,00,000	5,00,000
નફા-નુકશાન ખાતુ	6,00,000	6,50,000	ચાલુ મિલકતો	11,00,000	13,00,000
8% ના ડિબેન્ચર્સ	10,00,000	5,00,000	રોકડ સિલક	5,00,000	6,00,000
ચાલુ જવાબદારી	5,00,000	6,00,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	2,00,000	1,00,000
કરવેરા જોગવાઈ	4,50,000	4,75,000			
સુચિત ડિવિડન્ડ	3,50,000	3,25,000			
ધસારા ભંડોળ	6,00,000	7,00,000			
	70,00,000	75,00,000		70,00,000	75,00,000

વર્ષ 2020-21 દરમિયાન કંપનીના વ્યવહારો.

1. એક ચંત્ર રૂ. 2,00,000 માં વેચ્યું જેની પડતર કિંમત રૂ. 4,00,000 હતી અને જેના પર ભેગો થયેલો ધસારો રૂ. 2,20,000 હતો.
2. ડીબેન્ચર્સ 5% પ્રિમિયમથી પરત કર્યા.
3. કેટલાક રોકાણો નફાથી વેંચ્યા જેનો નફો મુડી અનામત ખાતે જમા કર્યો હતો.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ હિતેષ લિ. ના તા. 31-03-2020 અને તા. 31-03-2021 ના રોજના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે. જેના આધારે હિસાબી ધોરણ ૩ મુજબ રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

જવાબદારી	31-3-20 રૂ.	31-3-21 રૂ.	મિલકતો	31-3-20 રૂ.	31-3-21 રૂ.
શેર મુડી	21,00,000	30,00,000	સ્થિર મિલકતો ધસારા બાદ	27,00,000	33,00,000
સામાન્ય અનામત	11,00,000	5,00,000	રોકાણો	3,00,000	4,00,000
નફા-નુકશાન ખાતુ	3,00,000	4,00,000	સ્ટોક	5,00,000	10,00,000
10%ના ડીબેન્ચર્સ	-	5,00,000	પરચુરણ દેવાદારો	11,00,000	14,00,000
પરચુરણ લેણદારો	10,00,000	13,00,000	રોકડ અને બેંક	2,00,000	1,00,000
કરવેરા જોગવાઈ	5,00,000	6,00,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	2,00,000	1,00,000
	50,00,000	63,00,000		50,00,000	63,00,000

વર્ષ 2020-21 દરમ્યાન કંપનીના વ્યવહારો:

1. તા. 1-4-2020 ના રોજ દર ત્રણ શેર દીઠ એક શેર સામાન્ય અનામતમાંથી બોનસ તરીકે આપ્યા.
2. વર્ષ દરમ્યાન રૂ. 4,00,000 આવક વેરો ભર્યો હતો.
3. વર્ષ દરમ્યાન રૂ. 2,20,000 વચગાળાનું ડિવિડન્ડ ચુકવ્યું હતું.
4. સ્થિર મિલકતો પર રૂ. 2,00,000 ધસારો માંડી વાળ્યો હતો.
5. રૂ. 50,000 ની કિંમતના રોકાણો રૂ. 60,000 માં વેચ્યા હતા.

પ્રશ્ન.3 અતુલ લિ. દ્વારા ઉત્પાદિત એક વસ્તુ 'Z' ના ઉત્પાદન માટેનું પ્રમાણ મિશ્રણ નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કિલોગ્રામદીઠ કિંમત (રૂ.)
A	25	2.00
B	10	1.60
C	15	4.00

બગાડનું સામાન્ય પ્રમાણ દાખલ કરેલ એકમોના 10% જેટલું છે. બગાડની કોઈ ભંગાર કિંમત ઉપજતી નથી. ખરેખર ઉત્પાદન 4,500 કિલોગ્રામ થયું. જે અંગે ખરેખર વપરાયેલ માલસામાન અને પડતર નીચે મુજબ હતી.

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કિલોગ્રામદીઠ કિંમત
A	2,600	2.20
B	1,050	1.50
C	1,600	3.80

તમારે નીચે મુજબ વિચલનો શોધવાના છે.

1. માલસામાન ખર્ચ વિચલન
 2. માલસામાન ભાવ વિચલન
 3. માલસામાન વપરાશ વિચલન
 4. માલસામાન ઉપજ વિચલન
- અથવા

પ્રશ્ન.3 જામ લિ. દ્વારા ઉત્પાદિત એક વસ્તુ 'Q' ના ઉત્પાદન માટેનું પ્રમાણ મિશ્રણ નીચે મુજબ છે.

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કિલોગ્રામદીઠ કિંમત (રૂ.)	કુલ (રૂ.)
A	5	2.00	10.00
B	2	1.60	3.20
C	3	4.00	12.00
પ્રમાણિત કુલ	10	-	25.20
બાદ: 10% પ્રમાણ ઘટ	1	-	-
પ્રમાણ ઉત્પાદન	9	-	-

ખરેખર ઉત્પાદન અંગેની માહિતિ નીચે મુજબ છે.

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કિલોગ્રામદીઠ કિંમત (રૂ.)	કુલ (રૂ.)
A	2,600	2.20	5,720.00
B	1,050	1.50	1,575.00
C	1,600	3.80	6,080.00
ખરેખર કુલ	5,250	-	13,375.00
બાદ: ખરેખર ઘટ	750	-	-
પ્રમાણ ઉત્પાદન	4,500	-	-

તમારે નીચે મુજબ વિચલનો શોધવાના છે.

1. માલસામાન ખર્ચ વિચલન
2. માલસામાન ભાવ વિચલન
3. માલસામાન વપરાશ વિચલન
4. માલસામાન મિશ્રણ વિચલન

પ્રશ્ન.૪ કિષ લિ. દ્વારા ઉત્પાદિત વસ્તુ 'Z' ના એક એકમના ઉત્પાદન માટે કામદાર કલાકો અને કામદાર કલાકદીઠ મજૂરી (૧૫) દર નીચે મુજબ છે.

કામદારો	કલાકો	કલાક દીઠ દર રૂ.	કુલ મજૂરી રૂ.
કુશળ	5	12.00	60.00
બિનકુશળ	4	6.00	24.00
અર્ધકુશળ	8	4.00	32.00

વસ્તુ 'Z' નું ખરેખર ઉત્પાદન 1,000 એકમોનું થયું હતું જે માટે ખરેખર કામદાર કલાકો અને ખરેખર ચુકવેલ કુલ મજૂરી નીચે મુજબ છે.

કામદારો	કલાકો	કુલ મજૂરી રૂ.
કુશળ	4,500	72,000
બિનકુશળ	4,200	25,200
અર્ધકુશળ	10,000	36,000

ઉપરની વિગત પરથી નીચેના વિચલનો ગણો:

1. મજૂરી ખર્ચ વિચલન
2. મજૂરી દર વિચલન
3. મજૂરી કાર્યક્ષમતા વિચલન
4. કામદાર મિશ્રણ વિચલન

અથવા

પ્રશ્ન.૪ વસ્તુ 'Q' ના એક એકમના ઉત્પાદન માટે કામદાર કલાકો અને કામદાર કલાકદીઠ મજૂરી દર તેમજ વસ્તુ 'Q' ના 150 એકમોના ઉત્પાદન માટે ખરેખર કામદાર કલાક ખરેખર ચુકવેલ કુલ મજૂરી નીચે મુજબ છે.

કામદારો	1 એકમ માટે પ્રમાણિત		150 એકમો માટે ખરેખર	
	કલાકો	કલાક દીઠ દર રૂ.	કલાકો	કુલ મજૂરી રૂ.
કુશળ	15	12.00	2,100	31,500
બિનકુશળ	24	6.00	4,500	24,300
અર્ધકુશળ	12	9.00	1,890	17,010

ઉપરની વિગત પરથી નીચેના વિચલનો ગણો.

1. મજૂરી ખર્ચ વિચલન
2. મજૂરી દર વિચલન
3. મજૂરી કાર્યક્ષમતા વિચલન
4. કામદાર મિશ્રણ વિચલન

ENGLISH VERSION

Q-1 Following are the Balance sheets of Junagadh Ltd.

(20)

Liabilities	31-3-20 Rs.	31-3-21 Rs.	Assets	31-3-20 Rs.	31-3-21 Rs.
Equity share capital	60,000	80,000	Land & Building (at cost)	23,200	36,000
P.&L. A/c	22,400	30,720	Furniture (at cost)	12,800	8,800
Sundry creditors	80,000	88,800	Motor Vehicle (at cost)	16,000	32,800
Bills Payable	16,000	15,200	Investments (long term)	52,080	33,280
Depreciation Fund:			Stock	50,000	78,080
Land and Building	9,600	7,200	Debtors	31,920	27,280
Furniture	4,800	4,480	Cash on hand	14,000	18,960
Motor vehicles	7,200	13,600	Share issue expenses	-	4,800
	2,00,000	2,40,000		2,00,000	2,40,000

Additional information:

1. Building of cost price of Rs. 15,200, depreciation accumulated on which Rs. 6,400 was sold by Rs. 20,000.
2. No furniture was purchased during the year but certain furniture having accumulated depreciation of Rs. 800 was sold for Rs. 2,000.
3. Investments are shown at cost in Balance sheets. Certain investments was useless hence were written off during the year.
4. 1/3 of the expenses of share issue were written off during the year.

From the above prepare fund flow statement, working capital statements and necessary accounts.

OR

Q-1 Following are the Balance Sheets of Sorath Ltd.

Liabilities	31-3-20 Rs.	31-3-21 Rs.	Assets	31-3-20 Rs.	31-3-21 Rs.
Equity share capital of Rs. 10 each	5,00,000	7,50,000	Fixed Assets (net)	6,50,000	11,15,000
General Reserve	3,00,000	1,00,000	Stock	55,000	75,000
P.&L. A/c	1,00,000	1,10,000	Investment	1,20,000	1,05,000
10% Debenture	-	2,50,000	Sundry Debtors	2,75,000	1,80,000
Sundry creditors	2,25,000	2,55,000	Cash on hand	60,000	45,000
Provision for tax	75,000	85,000	Preliminary expense	40,000	30,000
	12,00,000	15,50,000		12,00,000	15,50,000

Additional information:

1. On 1/4/2020 bonus share at one share for every two shares were issued by capitalizing General Reserve.
2. Income tax of Rs. 70,000 was paid during the year.
3. Interim dividend of Rs. 45,000 was paid during the year.
4. Depreciation Rs. 25,000 was provided on fixed Assets.
5. Investments costing Rs. 25,000 were sold at a profit of Rs. 5,000 and the profit was Credited to profit and Loss Account.

From the above prepare fund flow statement, working capital statement and necessary accounts.

Q-2 The Balance sheet of Hitesh Ltd. as on 31-3-2020 and 31-3-2021 are given below. Prepare cash flow statement according to As-3. (20)

Liabilities	31-3-20 Rs.	31-3-21 Rs.	Assets	31-3-20 Rs.	31-3-21 Rs.
Share capital	25,00,000	30,00,000	Fixed Assets at cost	45,00,000	50,00,000
Capital Reserve	-	50,000	Investment	7,00,000	5,00,000
General Reserve	10,00,000	12,00,000	Current Assets	11,00,000	13,00,000
P&L A/c	6,00,000	6,50,000	Cash balance	5,00,000	6,00,000
8% Debentures	10,00,000	5,00,000	Preliminary Expenses	2,00,000	1,00,000
Current liabilities	5,00,000	6,00,000			
Provision for tax	4,50,000	4,75,000			
Proposed Dividend	3,50,000	3,25,000			
Depreciation fund	6,00,000	7,00,000			
	70,00,000	75,00,000		70,00,000	75,00,000

During the year 2020-21 the company.

1. Sold a machine for Rs. 2,00,000 the cost of which was Rs. 4,00,000 and the depreciation provided on it was Rs. 2,20,000.
2. Redeemed debentures with 5% premium.
3. Sold some investment at a profit which was credited to capital reserve A/c.

OR

Q-2 The balance sheet of Hitesh Ltd. as on 31-3-2020 and 31-3-2021 are given below.

Prepare cash flow statement according to As-3.

Liabilities	31-3-20 Rs.	31-3-21 Rs.	Assets	31-3-20 Rs.	31-3-21 Rs.
Share capital	21,00,000	30,00,000	Fixed Assets After depreciation (net)	27,00,000	33,00,000
General Reserve	11,00,000	5,00,000	Investments	3,00,000	4,00,000
P&L A/c	3,00,000	4,00,000	Stock	5,00,000	10,00,000
10% Debentures	-	5,00,000	Sundry Debtors	11,00,000	14,00,000
Sundry Creditors	10,00,000	13,00,000	Cash and Bank	2,00,000	1,00,000
Provision for tax	5,00,000	6,00,000	Preliminary Expenses	2,00,000	1,00,000
	50,00,000	63,00,000		50,00,000	63,00,000

During the year 2020-21 the company.

1. On 1-4-2020 bonus shares at one share for every three shares were issued by capitalizing General Reserve.
2. Income tax of Rs. 4,00,000 was paid during the year.
3. Interim dividend of Rs. 2,20,000 was paid during the year.
4. Depreciation of Rs. 2,00,000 was write off on fixed assets.
5. Investments costing Rs. 50,000 were sold for Rs. 60,000.

Q-3 The standard mix of product 'Z' manufactured by Atul Ltd. is as under.

(15)

Materials	Kilograms	Price per kg
A	25	2.00
B	10	1.60
C	15	4.00

The standard loss in production is 10% of the input. There is no scrap value. Actual production of product 'Z' was 4,500 kgs.

Actual consumption of materials and cost were as under.

Materials	Kilograms	Price per kg.
A	2,600	2.20
B	1,050	1.50
C	1,600	3.80

You are required to calculate the following variances.

1. Material cost variances
2. Material price variance
3. Material usage variance
4. Material yield variance

OR

Q-3 The standard mix of product 'Q' manufactured by Jam Ltd. is as under.

Materials	Kilograms	Price per kg. (Rs)	Total (Rs.)
A	5	2.00	10.00
B	2	1.60	3.20
C	3	4.00	12.00
Standard Total input	10	-	25.20
Less: 10% Standard Loss	1	-	-
Standard production	9	-	-

Details about actual production were as follows:

Materials	Kilograms	Price per kg (Rs.)	Total (Rs.)
A	2,600	2.20	5,720.00
B	1,050	1.50	1,575.00
C	1,600	3.80	6,080.00
Actual Total input	5,250	-	13,375.00
Less: Actual Loss	750	-	-
Standard production	4,500	-	-

You are required to calculate the following variances.

1. Material cost variances
2. Material price variance
3. Material usage variance
4. Material mix variance

- Q-4 Krish Ltd. produce a product 'Z' for which standard labor hours and standard labor rate to produce 1 unit is as under. (15)

Labor	Hours	Rate per hour Rs.	Total labor Rs.
skilled	5	12.00	60.00
Semi-skilled	4	6.00	24.00
unskilled	8	4.00	32.00

Actual production of product 'Z' was 1000 units for which actual hours worked and wages paid were as under.

Labor	Hours	Total labor Rs.
Skilled	4,500	72,000
Semi-skilled	4,200	25,200
Unskilled	10,000	36,000

From the above calculate the following variance:

1. Labor cost variance
2. Labor rate variance
3. Labor Efficiency variance
4. Labor Mix Variance

OR

- Q-4 The standard labor hours and rates per hour for producing 1 unit of product 'Q' and actual production of product 'Q' was 150 units for which actual hours worked and wages paid were as under.

Labor	Standard for 1 unit		Actual for 150 Units	
	Hours	Rate per Hour	Hours	Total Wages Rs.
Skilled	15	12.00	2,100	31,500
Semi-skilled	24	6.00	4,500	24,300
Unskilled	12	9.00	1,890	17,010

From the above calculate the following variance.

1. Labor cost variance
2. Labor rate variance
3. Labor Efficiency variance
4. Labor mix variance
